

Stjärnor

af

Signor Elia.

Tankar.

O, hulta, älskade moder i himmelen, du engel i de höga, luftiga regioner, se ned till din son, blicka in i hans öga, läs i hans själ!

O, gode Jesu-Christ, upplys mig och gif mig kärlek till dig! Sänd mig en engel, sänd mig min moder hit ner att vaka öfver mig, att leda min steg på lifets förnästrodde stig! Öppna mitt öga för det goda, det ädla, det sköna, det stora! Lär mig, led mig, lys mig! Var mig när och gif mig din välsignelse!

O, Fader käre, höt min bön!

x x x
x

Ynglingen grubblar, drömmar — hoppas, fröjdar.
han.

Han känner anden vakna inom sig, inspirerad fattar han pennan — pennan ilar, rader uppstå. Stolt blickar ynglingen uppåt:

Jag är då någonting. Jag har ett mål i lifvet. Jag kan skriva... Men i samma ögonblick upphör inspirationen, Fankängsen står stilla, bläcket flyter ej mer ur pennan, inga rader uppstå. Unglingen förtviflar, suckar.

Och han beder:

O, Herre, tag bort dessa högmödiga tankar, krossa egokärleken i mitt sinne! Låt mig böja mig i stoftet inför Dig, lär mig ödmjuka mig inför Dig! Ty, Herre, hvad är jag utan Dig? Gode Gud! Har du utkovat mig till något stort Värk, så låt mig utan prål, utan öfvermod beträda min bana — har du åter bestämt mig till att arbeta skänd och glömd, så lär mig att undergipret prisa Din oändliga godhet och kärlek!

Och ynglingen känner sitt nyss så nedstämda sinne åter upplifvas, med mod fattar han pennan, och se! det ena ordet bildas sig efter det andra, insigrelsens blifvar upplysa hans omtöcknade tjärna, Fankarna flyga kring som gnistar, våla och våla och falla sluthjulen ned på pappret som små stjärnor.

5.

Ja, friskt mod, friskt mod i livets stora kom-
mer af förtrostan uppå Herren!

1/8 92.

Stjärnan.

Stjärna, du vällingande namn på den fjärr-
ran liggande tändrande ljuskroppen, som synes oss så
liten, då hon blinkar mot oss i kvällens mörker
— stjärna, långt skönare klingar du än stella och
estrella — o, med dig tafnar i välljus blott estrella!

Såsom ett öga blickar du ned från den mörk-
blå himlapelken, och när du faller, så är det ju
blott för att skicka oss en kyss ifrån Gud. O, du
lilla ljusglint, hvad döjer. Du bakom dig? Hvilken
af människoögat aldrig skändade härligheters gorn-
mas ~~g~~ af dig och din syster? O säg mig det, stj-
rna, estrella brillante!

Tack, tack, du har sagt mig det — nu vet
jag det — och dock fattade du dig så kort! Du
hvitade: "Jag är det lilla ljus, som visar dig
vägen till Guds boning, om du tror på honom."

6.

Så föll dina ord. Det var ej alldeles ett svar
på min fråga, men jag förstår dig dock.

Ja, de himmelske salarna dofsa i bakom
er, tindrande små stjärnor! O, lyckliga vare de,
I, som få vara vittnen till den eviga lycksalig-
heten där uppe, I, som få skåda Guds majestät,
I, som få lyssna till den jublande engelskarens
lofsånger, saliga hjärtans gudomliga musik! Upp
till er, upp till er står min längtan!

Spegla dig i min kär, lilla stjärna!

11/8 92.

Viljekraften.

ett gammalt, bekant ordspråk säger: "man
kan allt, hvad man vill." Emellertid tyckes
den dagliga erfarenheten vilja förneka dess
sanning. Hur ofta ser man ej människor,
som med den bästa vilja i världen ej förmå
uppnå sina önskingars mål! Vi veta ju, att
det är nästan omöjligt för en drinkare att
frigöra sig från sin olyckliga passion — äfven

om han ville det.

Ah — dessa människor känna ej till viljan och dess titaniska kraft, deras vilja är förlamad. De tro sig vilja något — men önska endast i själva verket. Och tyvärr hör till dessa största delen af människorna. Sällan påträffar man en man, som vill. Kvinnorna kunna ursäktas till följd af sin i allmänhet svagare natur: dock ser man ganska ofta kvinnor, hvilka tyckas vara i besittning af en ovanligare viljestyrka; skälet härtill står väl dock vanligtvis att sökas i någon hos dem inneborende, nästan omedveten förmåga, utan tvifvel magnetisk. Af barn kan man öfverhufvudtaget icke fordra någon så synnerlig viljekraft, hvilket beror af deras ännu utvecklade självständighetskänsla; men dock bör man ej trifla på, att icke äfven de ega densamma — ja, stundom kan den visa sig på ett förvånande sätt, hvilket väl dock sker utan att barnet direkt vill, d. v. s. tänker på sin viljekraft.

Således kan man fordra en fullt utvecklad viljekraft endast hos den mogna mannen. Oh minsann, bör ej mannen tacka Gud för den gif

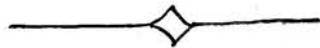
8.

va han erhållit i sin vilja.

Under lyckans dagar är det blott viljan, som ger honom förmåga att rätt använda sitt goda, — drabbas han däremot af motgången, så behöfves han sin vilja för att upphjälpa sin ställning.

För att vara hederlig måste man kunna vilja — ty med vilja förstå vi endast viljan till det goda. Det onda menniskan gör kunna vi knappast säga hafva sitt ursprung i viljan: det är ett verk fanklösheten. Således är den, som vill, för samma gång förnuftig och förständig.

Och till fria varelser äro vi ju skapade! En fri vilja hafva vi! Och fria äro vi i ordets allt bemärkelser, blott så länge vi äro rättshaffens och hederliga. Öfverskrida vi dessas gränser, gå vi oss till slafva under passionen, fanklösheten eller något annat ondt, hafva vi förlorat vår frihet, vår vilja och äro ej värda att kallas Guds skapade fria varelser!

4/10 92.

Författarens bön till Gud.

Skänk min prænna kraft och skönhet,
Att jag strida kan för sanning,
Tankeu uti toner andas!

3/10 92.

Lifvet är en dröm.

Lifvet — det är ej blott lycka,
Solsken och blommor och sång;
Oftast vi sucka och tycka:
„När bli jag lycklig en gång?“

Fjellt utaf faror och strider
Slar det framåt som skyn;
Menniskan kämpar och lider,
Sjunker och ofta i dyn.

Swalkande värvindar susa,
Leke i hjörtarnas blad;

Tusende fåglar små fjusa
Vandrarn, med sängen så glad,

Gyllene solen hon strålar
Ner från det azurblå kvafl;
Rosen hon doftar och förälar,
Och i hvar kalk bor en alf.

Näcken vid vägen framflyter,
Glittrar i solskenet lätt,
Vägen mot stenen sig bryter
Sörjar så sakt och nått.

Skönhet, musik i naturen
Stämmer upp hjärtat till bon.
Själén och känner sig kuren
Upp till "lycksalighetson."

Så är det framtiden leker
Solljus för ynglingens syn:
"Medgången är ju så säker,
Lycken mig höjer till skyn."

Vingar af ornen har tiden —
 Snart nog är ynglingen man.
 Om han nu segrat i striden,
 Åt han ju lycklig, minsam!

Då skall han vemodsfyllt tänka:
 "Leffa jag får nu i ro,
 Tacksamt åt Gud vill jag skänka
 Kärlek och vördnad och tro.

"Men huru snabbt fly ej ären
 Utan att vända igen...
 Vöden snart följ i spåren —
 Lifvet en dröm blott är sen!"

Var honom lyckan ej vägen,
 Skäste han tråla sett lif,
 Gick ej den tanken ur hägen:
 "När blir det slut, detta kif?"

Trangs han dock undrad att ropa,
 När han på dödsbadden låg,
 "Ack! lifvets är allihop
 Bilda en dröm, som jag såg!"

„Drömmen och lifvet nu ändast —
 Fullt som det var utaf strid:
 Evighetskronan skall fändas,
 Grafven skall skänka mig frid.“

Någ sjöng du rätt, du spanske skald,
 Af lyrans toner följö,
 Att lifvet är en villa blott,
 I tusen drömmar höljö.

Fortuna säg ej blö på dig,
 Din väg gick ej på ros —
 Och bitter qvad vid slutet du,
 Att drömmen flytt sin kos.

„La vida es sueño“ — ja
 de orden föj du an.
 O, Calderon, poetisk är
 Allegorien och sann!

6/10 92.

Fröst.

Jag var ^{femton} femton år, då min älskade moder dog, och aldrig skall jag förgäta denna sorgliga tid. Bek! jag minns ännu så väl den dag, då den kärns stoft fördes till grafven. Det var en vacker dag med solsken och fågelsång, och dock så ^{gaf} intet, höro intet — kände intet. Det var så kallt och tomt i mitt hjärta. Jag kunde ick sörja så som jag velat. Stel följde jag processionen med stivrande blickar. Jag tänkte intet, jag ville intet, jag visste ej, att jag lefde.

Så förflöto dessa timmar i stum sorg. Hvad som skeddos omkring, är jag ej i stand att påminna mig. — —

Så aftonen låg jag i min säng och först då, när min ^{en} vänligt blickade än till mig i min ensamhet, fick jag ^{upptä} upptä min sorg, fick jag gråta — bittert, häftigt, länge.

Så var du så död, död och begraven, hulda moder... aldrig mer får jag se dig här, borta är du för alltid — o, hvad är mitt lif mera värd? Hvarför kan jag ej få följa i grafven med dig... O, Gud, gif mig åter min moder, som jag så älskade, så innerligt, så innerligt... eller skänk mig Fröst!

Jag var nära förtvivlan...

Men småningom förändrades mitt tillstånd. Ni.

na tåras runno mindre ymnigt, mina tankar voro mindre lysta. Jag anklagade mig för otacksamhet, då jag på detta höjdlösa sätt öfverlemnade mig åt smärkan. ... Flade jag ej kvar min far, som jag nu kunde älska dubbelt ... och alla de andra kära ? ...

Och jag blef småningom vernodig.

Jag tänkte på min tidigare barndom, påminde mig det förhållande, hvori jag ståt till min moder, den kärlek, med hvilken hon omhuldat mig, de goda lärds, som hon tilldelat mig. ...

O, min moder, hon var en engel!

Kär hon med sitt ljusa smilende och sin milda blånna talade om Guds godhet, om englarnas lycksalighet, om himmelns underbara skönhet och dess frid och dess fullkomliga rättighet — o, hur skönt kändes det ej! ... ögat fuktades, händerna knäppte sig omedvetet som man och läpparna framhviskade:

— Shamma, få vi ej snart komma till himmeln?

Då tog hon mig på sitt knä, kysste mig och sade rörd:

— Min älskling, det vet vi ej. ... om det blir snart eller först efter lång tid, men vi skola alltid frukta Gud och vara snälla, så bära oss englarna en gång till honom.

En annan gång kunde hon tala om den härliga man

sele och säng, som englarna utförde.

— Chamma, kan jag också sedan spela på harpan och sjunga din uppåt hos Gud? ... Ack, hvad det skulle vara roligt.

Ja, moder, du lärde mig den rena, oskuldfull-
la barnets, som sknytes ett så innerligt samband mel-
lan Gud och människan!

På länge jag hade dessa minnen att hålla mig till,
kände jag mig så lugn, ja, nästan lycklig. Omedvetet
läste jag aftonbönen såsom förr, och innan jag ännu
hann återkomma till verkligheten, öfverraskades jag
af den hugsvälände sömnen.

Och jag drömde en ljuflig dröm.

Det tycktes mig, att jag var i paradiset's lustgård.

Mina fötter framträdde en grönskande gräsmatta
bevuxen med vilda, underlösa blommor och roser. Om-
kring mig stodo träd, digrande af mogna, lockande frukter.
Här framvälde en källa ur klippan, där uppkastade
en springbrunn sitt glittrande vatten, här vid min
sida flöt en stilla forlande bäck, där borta mellan de
lumliga träden framskymtade den silfverklara ytan af
en liten insjö. Åu höjde sig vägen upp för en tack-
bache, åu sänkte den sig i en frysande dals — öfver-
allt var lika skönt, öfverallt samma yppiga sommersprå.

En mild, svalkande vind satte luften i en helt sakta dalbring, att jag knappast ett blad röddes. Ett ljusskim, mer oändligt mycket klarare och genomskinligare än solens sinne öfverjöt detta Frolska landskap, där allt var så fullkomligt.

En enda fattades dock, jag gick så ensam medtills bland all denna härlighet. Intet befrande väsen var synligt, ej ett vänligt ljud kunde uppfångas. Allt var så högtidligt lyst.

Jag kände en öfvervinnerlig saknad — efter hvad, det visste jag ej.

Jag blickade omkring mig sökande; — samma oroliga, underbara skonhet, men uttelt lif. Det kändes så tomt, mitt hjärta drog sig kop.

Men det lyst! Hvad var det? ... Aflägsen musik
... sång ... ?

Mitt hjärta klappade af vantans.

Nej, de toner jag nyss tyckt mig förnimma, hördes ej mer ... Det var en villu blott ...

Jag suckade och stannade under grenarna af en lummig ek.

Då, då klingade åter tonen ut en lyra ... Ett sakta, melodiskt Akkord ...

Det var helt nära.

Jag höjde blicken, och mina ögon stannade häpnadslustade vid en härlig syn.

Några steg framför mig midt i ett haf af täcker ansåg violer och omgifven af en skara små, lockiga englar satt min moder med en gyllene lyra i famnen. Jag kände genast igen de kära dragen, oaktadt de nu voro så himmelskt sköna, rena, unga...!..

Hon sjöng och ackompanjerade sig för lyran.

Härunder, fastnaglad för stället liksom af en förtrollning, lutade jag mig mot ekens stam och lyssnade... - lyssnade till de mest smältande, metallklara harmonier jag någonsin förnummit.

Och af orden, som min moder använde, minnes jag följande:

Flyt bort I, sorger, I, bleka skuggor —
 I huset detta i ej fån bli.
 Flyt bort till jorden, till eders boning!...
 Där är det rike I styren i.
 Här trifs blott glädjen, blott sanna lycka,
 Här står de saligas paradis;
 Och lofsång skallar ur tusen munnar:
 Gud vare ära och tack och pris!

— — —
 Lef rätt, o menniska, och dodens ande

Dig ej förkunnar ett farans bud.....
 Då timmen slår skall de englas skam
 Slit upp dig kära tui lif hos Gud.

Plutorden upprejade min mod flere gånger ett
 långsammare och saktare.

Då de sista akkorden förklingat, lät hon lyran
 sjunka — — — — — och såg upp.

Vår ögon möttes.....

Min moder log.....

Hon nickade.....

Hon sade: „Sörj ej! Jag är hos dig.“

Jag stortade fram — — — — —

Det susade uti luften — bullrande musik
 — högljudda sånger.....

Jag vaknade.....

Natt var omkring mig..... och jag hade förstått
 min dröm, och det var så solgust, så varmt i mitt
 hjerta. Gud hade gifvit mig fröst, såsom jag bedt.

Han hade skickat tui mig sin osynliga skyddsen-
 gel, och det var min moder.....

Nu visste jag, att hon alltid skulle vara mig
 när, vaka öfver mig, öfver sin son — och om jag
 och så ej såg henne, så kände jag dock hennes närvaro,
 Guds närvaro.

Naturens lofsång.

Känner du henne, den lilla flickan med sippor i de guldgula lockarna — henne med ögon så klara och blå som himmeln en frisk vårmorgon, med ros på kind och ystare glädje i blick? Hennes dräkt är en bländning hvit som snön och fullsatt med grönskande väster och blad, hennes andedräkt är luf och svalkande som aftonvinden, på armen bär hon en korg med knoppande blommor. När hon dansar till dig i leende yxa, känner du dina kalla lemmar åter värmas upp, ditt hjärta hoppar till af nyväckt lefnadslust och du ser förtjusat på det solskeu hon sprides omkring sig.

Hu gissat du väl, hvem jag menar? Om inte, så hör vidare. Det är en gubbe, som mest af alla fruktar henne. Han går klädd i vargskinnspejs med hög krage, så att bara den rödfusne nästippen tittar fram, han har en varm mössa på hufudet och och tjocka ullvantar på händerna. Han har inga blommor, vet du, och ej heller något leende solskeu i blicken. Nej, bister ser han ut, och kallt är det dig om hjärta och kind, när han kommer. Men så! När ~~den~~ hon, den lilla flickan med sitt barn-

20.

skya skrott springer fram ut sitt gömställe — ack, då skulle du se, hur bröst han får, den stygge gubben att skyla, där sin väg. Och hur förärgad han är! Fast han är gammal, så gråter han; tårar, som legat stelnade så länge, så länge, de bryta nu fram i riktiga floder. — Men ingen sorgjer med honom, alla glämmas med den lilla yphattan.

Nu vet du, hvem de äro. Gubben, han heter Viggler, och flickan — det är Majja Vår.

Vill du höra något mera om henne?

Näväl, jag skall försöka berätta dig om hennes första uppträdande i skogen.

Hon är solgudens älskling. Thvar hon äro trjppan fram, där föjes han henne med sin blick, som skänker värme, ljus och lif; snödrifvan smälter, jorden blir åter frukthärande, gräset frodas så saftigt grönt, seppor och andra bligga små vårblommor spira upps vid hvare hennes steg, dagen är så ljus och klar, larkian drillar: skyn, svlar återvänder från främmande land, luften är så frisk och ren, himmeln är så blå och skön, vågen, som nyss sopit, börjar åter sakta skvalpa för lekande vinds flåktar — och människan! hon andas igen så fritt, hon glöms mer sin sorg, hon är så nöjd och glad i häj, med nytt mod

går hon till sitt arbete, går hon kommande öden till mötes.

Och hvad gör Majas syster? Jo, hon frågar af alla, hvarför de äro så lyckliga, och alla ropa; därför att vi älska dig. Och Majas syster så vänligt och böjer sig ned och färgar till hvitsippan:

— Hvi är du så hvit, lilla vän?

— Kärna Maj, jag har snöns färg, ty jag föddes så tidigt. Gubben Vinter kastade sin sista blick på mig, och jag blekade af förskräckelse... Men jag är så glad, när du är här!

— Hvi är du så blå, lilla sippa? spørjer Maj vidare och kysser en liten blek blomma.

— Kärna Maj, jag har färgen i dina ögon, ty du gaf mig lifvet... jag är hvitsippans syster, men jag är yngre än hon.

Så vänder sig Maj till jorden och träden,

— Hvi äro Palla så gröna?

— Kärna Maj, vi afspegla solen i din blick och himmelen i ditt öga, och guld och ardet ger oss denna grönska.

Af larkens frågar hon:

— Hvi slår du din drill så högt?

— Kärna Maj, du hemtade värmen och ljuset, de

22.

löst min tungas band, och nu flyger jag i min sång
så nära solen jag kan.

— Hvi kommer du hit från skönare land? säger
Chaj och smeker den älsklige svalan.

— Kära Chaj, här är mitt hemland ju. Så fort du
kommer, kommer jag.

Chaja går till sjöstranden och blickar på vigen.

— Hvi hvilar du dig ej mer?

— Kära Chaj, skulle jag ~~hvil~~ vara still, då du
är här och gaf mig min frihet åter? O nej, jag frojdas
och springer så godt jag kan!

Och chaja vänder sig seigt till människau.

— Hvi är du så glad i hvi?

— Kära Chaj, det vet du ju, jag behöfver ej svare
därpå Men jag vill deltaga i den stora sången.

Och, hör du? Hela naturen, träden, blommorna, fjä-
glarna, hafvet, människau — allt och alla ~~deltaga~~
stämmer till den stora sången, naturens lofsång:

Nei nattens kalla våld brutet är,

Och värme, fuis och lif oss återbär

Med glädje, skönhet, kraftes vären kär.

Saf tack, du Höjste bakom molnen där,

Du Gode, som oss allting godt beskär,
 Du Fader, som oss älska läk
 Dig själf och lifvet uppen förden här.

Ja, kärlek, kärlek, det är lifvet, det
 Och så skall det förbli i evighet...

O, store gud, oändlighet
 Af namnet för vår tacksamhet!

Tag mot den ringa gård vi ge
 Dig i vår tysta lofsång nu!

Ser du, det är den enkla lofsång naturen hvare
 vår sjunger till Hans, till Skaparens lof, den sång,
 hvare ord i menniskans hjärta framkväla, och trots
 äng toner guida. I den sången prisas Herren för allt
 det gode Han oss gaf — för lifvet och för kärleken.

14
 93.